

[Udenrigsministeren.]

i det ærede medlems vurdering af vægten af de forskellige ingredienser, hvoraf u-landshjælpen skal bestå. Man burde i virkeligheden for at kunne få en rigtig drøftelse af dette tage de forskellige sider af vort u-landsarbejde op. Nu er forholdet det, at styrelsen for u-landshjælpen har siddet i 3 år, og på basis af denne 3-årige periode regner den med i løbet af en måneds tid at kunne have færdigudarbejdet en omfattende redegørelse for de erfaringer, man har gjort i u-landsarbejdet, og på grundlag af disse erfaringer at nå frem til et forslag til, hvorledes vi for Danmarks vedkommende eventuelt skal ændre formerne for vort u-landsarbejde, indholdet i vort u-landsarbejde, metoderne for vort u-landsarbejde o. s. v. Jeg ville derfor i og for sig have foretrukket, at vi havde ventet med en generel drøftelse af problemerne, og det er vel også det rigtigste at gøre det, indtil vi har et sådant, på danske erfaringer udbygget, omfattende og grundigt materiale, men jeg vil alligevel fremsætte et par betragtninger nu, selv om jeg håber, vi kan tage en egentlig debat om disse problemer senere. Jeg havde tænkt mig, når styrelsens rapport foreligger — det bliver formentlig lige inden folketinget tager ferie, i hvert fald en gang i sommerens løb eller først på efteråret — at jeg kunne få lejlighed til at drøfte spørgsmålet igennem med repræsentanter for partierne, således at vi måske på basis af styrelsens rapport på forhånd kunne drøfte og lægge frem for folketinget retningslinjer for, hvorledes det fremtidige u-landsarbejde skal opbygges.

De ærede medlemmers forespørgsel taler om de planlagte rammer af u-landshjælpen, og dér tænker man vel på de rammer, som loven fastsætter. Disse rammer omhandler imidlertid kun formerne for u-landsarbejdet, og i og for sig er der intet heri, der udelukker udsendelsen af frivillige, som dog også må have fundet sted; det er måske derfor ikke så meget u-landslovens rammer, der kan være anledning til at drøfte, som spørgsmålet om omfanget af vor indsats. Dette fastlægges i de årlige finanslove samt i den særlige bestemmelse om lån til u-lande, som vi jo drøftede her i tinget i februar måned, hvor vi glædeligvis bevilgede en tredobling af beløbet, men det er altså i

finanslovene, vi får fastlagt de årlige rammer for, hvad der kan gøres, og hvor meget der kan gøres fra dansk side i u-landshjælpen.

Her må man så gøre sig klart, at budgettering på dette område er overordentlig vanskelig, og at det hænger sammen med, at det jo ikke bare er os selv her i Danmark, der kommer til, skal vi sige rent faktisk at bestemme den tidsmæssige placering af udgifternes afholdelse. Det må nemlig afhænge af det samarbejde, vi har med de pågældende udviklingslande, og derfor har vi kunnet konstatere, at i det første par år, nemlig finansårene 1962-63 og 1963-64, var vi ikke i stand til fuldt ud at udnytte de bevillinger, som folketinget havde givet os at arbejde med. I 1964-65, altså det sidste finansår, for hvilket det endelige regnskab endnu ikke foreligger, synes det foreløbige regnskab at vise, at vi har udnyttet bevillingerne fuldt ud, og for det kommende finansår, 1965-66, har vi, mener vi selv, budgetteret på en sådan måde, at vi i hvert fald ikke har overbudgetteret, men tværtimod har budgetteret i underkanten.

Det kan altså være vanskeligt at udnytte den bugetmæssige ramme, og det hænger sammen med, at den tidsmæssige fastlæggelse af den aktuelle afholdelse af udgifterne ikke altid alene afhænger af os. Dertil kommer, at vi i de faktiske anvendelser af midlerne må budgettere på en sådan måde, at vi ikke blot kan disponere eller gennemføre aktivitet, der kun vedrører det enkelte finansår. Derfor er — ulykkeligvis, kan man sige, men det er nødvendigt — forholdet det, at af de bevillinger, vi får, vil en væsentlig del af beløbet allerede på forhånd være bundet til videreførelse af projekter og aktiviteter, der er igangsat, og som strækker sig over flere år. Jeg kan således nævne, at af det beløb, vi har fået til bilateral teknisk bistand for 1965-66, på 22½ mill. kr., er ca. 20 mill. kr. allerede båndlagt til igangværende projekter; og det beløb, der er til disposition til i løbet af dette finansår at forhandle om og til at starte nye projekter for, er derfor meget begrænset. Jeg kan nævne, at for finansåret 1966-67 må vi på forhånd regne med — idet der naturligvis vil være en vis usikkerhed, da visse udgifter vil være afhængige af, hvilke projekter vi kan nå til enighed med u-landene om i indeværende år